

Hammerfest 5. september 2016, Nærings- og fiskeridepartementet (NFD)

Innspillsmøte: Betydningen av aktivitetsplikten

Sjømatnæringa i Finnmark har vært og er en bærebjelke for verdiskaping, sysselsetting og bosetting i Finnmark. Det er et prioritert mål at sjømatnæringa fortsatt skal bidra til vekst og utvikling for næringsliv og lokalsamfunn i fylket. I det legger vi at sjømatnæringa skal styrke både samfunns- og næringsutviklinga i og for Finnmark

Finnmark fylkeskommune viser til at pliktkommisjon «*skal vurdere pliktsystemet ut fra deres intensjon.*»

Etter ~~det~~ fylkeskommunen kjenner til så er intensjon med pliktsystemet å sikre at fiskeforedlingsbedrifter i Finnmark, Troms og Nordland får tilgang på råstoff av torsk og hyse, særlig i deler av året da kystflåten ikke leverer særlig mye fangst. Dette jamfør formålet med deltakerloven og havressursloven, som er å sikre bosetting og arbeidsplasser i kystdistriktene ved å legge til rette for at høstingen av de marine ressurser skal komme kystbefolkningen til gode.

Når vi skal vurdere pliktsystemet ut i fra intensjonen så forventer Finnmark fylkeskommune at man da kommer frem til tiltak som bidrar til at det faktisk leveres ønsket råstoff av torsk og hyse til aktuelle kystsamfunn og landanlegg i Finnmark – og at det bidrar til å sikre bosetting og arbeidsplasser i kystdistriktene.

Vi har registrert at staten har opphevet leverings- eller aktivitetsplikt ved noen tilfeller, og i denne sammenhengen kompensert kommunene økonomisk. Hasvik kommune i Finnmark er et eksempel. I Hasvik er midlene brukt til

anskaffelse av nye kystfiskefartøy. MEN siden trålerne beholder kvotene øker ikke kvotegrunnlaget og verdiskapingspotensialet for kystflåten i Finnmark.

Finnmark fylkeskommune betrakter torsketrålernes konsesjoner med leveringsplikt som eksklusive rettigheter, gitt etter unntaksbestemmelser i deltakerloven. Sentralt i vurderinga av pliktsystemet og aktivitetsplikten, må det ta utgangspunkt i hva som ligger til grunn for at industrien er gitt dispensasjon til å eie og drive fartøy.

Det vises videre til at aktivitetsplikten skal sikre at eksisterende virksomhet og aktivitet opprettholdes, og knytter fartøy og anlegg sammen slik at industrivirksomheten og eierskapet til fiskefartøy forblir én enhet. Dersom forpliktelsene som aktivitetsplikt ikke innfris, eller fungerer etter de forutsetninger som ligger til grunn, kan man spørre seg om grunnlaget for dispensasjon til å drive trålkonsesjon fortsatt tilstede?

Pliktsystemet har ikke vært en hemmelighet for noen rederier eller selskaper som omfattes av ordningen. I forskrift om leveringsplikt følger det også i klartekst at overtredelser av forpliktelsene kan føre til tilbakekall av torsketråltillatelse i medhold av deltakerloven.

Finnmark fylkeskommune mener at trålkonsesjonene som omfattes av pliktsystemet har uvurderlig verdi for fylket og kommunene som omfattes av denne ordningen – dersom intensjonen med ordningen etterleves. Verdien av tillatelser til å kunne høste en gitt andel av fellesskapets ressurser årlig, kan ikke gis gratis til et selskap eller et rederi på bekostning av mindre kystsamfunn. Ei heller måles i kroner og øre.

Fylkeskommunen mener at det fremtidige pliktsystemet må sikre at andelen av det råstoffet som omfattes av ordningen leveres og sikrer økt aktivitet, sysselsetting og bosetting i berørte lokalsamfunn.

Dersom leveringsforpliktelsene inklusiv aktivitetsplikten ikke innfris, eller fungerer etter de forutsetninger som ligger til grunn, mener Finnmark fylkeskommune at staten på vegne av fellesskapet må trekke trålkonsesjonene tilbake for så å gi andre muligheten til å utnytte fiskeressursene som ivaretar verdiskaping og aktivitet i kystsamfunnene på en bedre måte.

Geir Ove Berge